
Programul statistic european pentru perioada 2013-2017

- scurtă prezentare

Regulamentul (CE) nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene reprezintă, baza legală pentru pregătirea programului statistic european multianual, asigură cadrul de elaborare, dezvoltare și diseminare a statisticilor europene în principalele domenii, definește obiectivele acțiunilor prevăzute pentru o perioadă de maximum cinci ani. În program sunt stabilite prioritățile privind necesitățile în materie de informare în contextul realizării activităților Uniunii Europene, statisticile fiind vitale în acest proces.

***

Programul statistic european a fost aprobat de Parlamentul European și de Consiliul Uniunii Europene. S-a desfășurat un proces amplu de negociere cu statele membre, inclusiv România, care a participat activ.

Uniunea Europeană a adoptat Regulamentul (UE) Nr. 99/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2013 privind **Programul statistic european pentru perioada 2013-2017**.

În Regulament, Art. 2, intitulat “Valoare adăugată”, se subliniază importanța statisticilor europene: „*Programul reprezintă valoarea adăugată, cea a garantării că statisticile europene sunt axate pe informațiile necesare în vederea elaborării, punerii în aplicare, monitorizării și evaluării politicilor Uniunii.*”

În textul Regulamentului sunt menționate **șapte provocări la care Sistemul Statistic European trebuie să le facă față în perioada următoare:**

- 1) Importanța calității statisticilor produse de institute naționale de statistică independente din punct de vedere profesional;
- 2) Nevoia de statistici aflată într-o continuă creștere în contextul globalizării;
- 3) Nevoia de statistici aflată într-o permanentă schimbare generând mari sinergii între domeniile statistice;
- 4) Defalcări adecvate ale datelor statistice ceea ce facilitează monitorizarea efectelor crizei economice și financiare și a

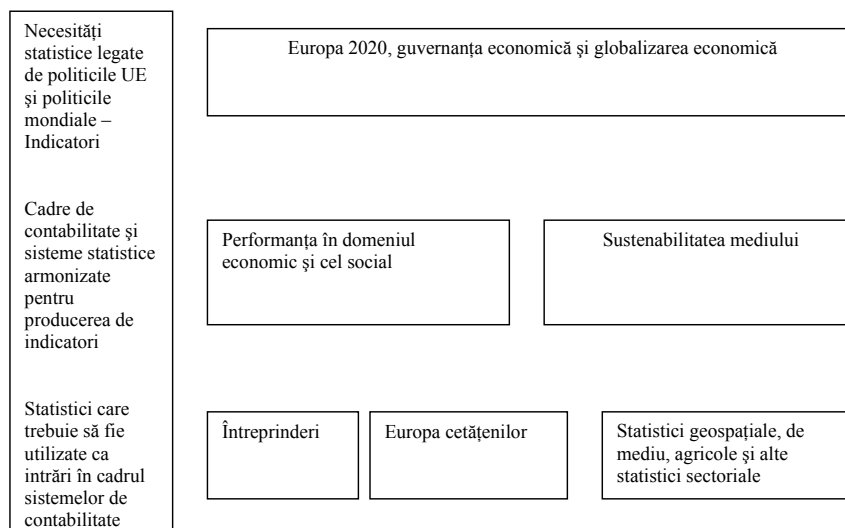
-
- impactului politicilor asupra cetățenilor;
  - 5) Statisticile existente constituie elemente esențiale ale procesului decizional și necesitatea statisticilor de gen, de câte ori este cazul;
  - 6) Apariția unor noi actori pe piața informațională, inclusiv a celor care furnizează informații în timp real, determinând necesitatea unor statistici actuale și de calitate ridicată;
  - 7) Necesitatea reducerii sarcinii de răspuns asupra respondenților.

Sistemul Statistic European reprezintă, în prezent, cel mai important furnizor de statistici oficiale în Uniunea Europeană, **obiectivul general** al actualului program multianual fiind conservarea acestei poziții.

Obiectivele specifice ale Programului sunt menționate în Articolul 4 al Regulamentului:

- 1) Furnizarea de informații statistice de actualitate, de o manieră eficace din punctul de vedere al costurilor, fără suprapuneri inutile ale eforturilor;
- 2) Creșterea eficienței și îmbunătățirea calității;
- 3) Consolidarea parteneriatului în cadrul Sistemului Statistic European ;
- 4) Furnizarea consecventă de statistici pe întreaga durată a programului.

Politicile Uniunii Europene reprezintă instrumente care specifică cerințele în materie de statistici la care programul va răspunde prin revizuirea structurii și a proceselor de producție corespunzătoare. În acest context, fiecare politică a Uniunii se reflectă în diferite componente ale infrastructurii statistice și beneficiază de activități specifice în cadrul programului. Legătură între statistici și politicile Uniunii:

Nevoia de statistici elaborate în următorii cinci ani :

Strategia Europa 2020, aprobată de Consiliul European din iunie 2010, constituie « vârful de lance » al Uniunii Europene și stabilește **obiectivele principale și inițiativele emblematiche** pentru care Sistemul Statistic European trebuie să furnizeze indicatori statistici în mai multe domenii. Criza și tensiunile de pe piețele financiare au subliniat necesitatea consolidării guvernanței economice a Uniunii. Uniunea a luat măsuri decisive necesare în guvernanța și coordonarea economică, dintre care unele vor avea implicații statistice majore în plus față de activitățile statistice în curs. Globalizarea economică generează nevoia unei mai bune măsurări a producției.

Comunicarea Comisiei din 20 august 2009 intitulată „**Dincolo de PIB: Măsurarea progreselor într-o lume în schimbare**” și Raportul Stiglitz-Sen-Fitoussi privind măsurarea performanței economice și a progresului social au dat un nou avânt provocării principale pentru Sistemul Statistic European, modul de a obține statistici mai bune în materie de probleme transversale și statistici mai bine integrate pentru a descrie fenomene sociale, economice și de mediu complexe, dincolo de măsurările tradiționale ale producției economice. **Sistemul european de conturi naționale și regionale** oferă un cadru integrat și coerent pentru toate statisticile economice, care ar trebui să fie completat cu alți indicatori pentru a oferi informații mai cuprinzătoare pentru elaborarea de politici și pentru luarea deciziilor.

Protejarea, conservarea și ameliorarea mediului înconjurător pentru

---

generațiile actuale și viitoare, precum și combaterea efectelor schimbărilor climatice se află printre primele priorități de pe agenda europeană și constituie obiective ale tratatelor. Politici eficace în respectivele domenii necesită informații statistice din diferite domenii.

Întreprinderile europene sunt vizate de multe dintre politicile Uniunii. În plus, sunt responsabile pentru furnizarea de date de bază. Există o cerere foarte puternică de statistici privind întreprinderile, în general, pentru a sprijini procesul decizional, și pentru a ajuta cetățenii europeni și întreprinderile să înțeleagă impactul respectivelor politici, făcând diferență între întreprinderile mari, întreprinderile de dimensiune intermediară și întreprinderile mici și mijlocii, pentru care există o nevoie din ce în ce mai mare de statistici detaliate și armonizate. În același timp, este nevoie să se reducă sarcina administrativă și de raportare.

Cetățenii europeni se află în centrul politicilor Uniunii. Există, de asemenea, o cerere foarte mare de statistici sociale, în general, pentru a sprijini procesul decizional și a monitoriza rezultatele politicilor sociale, dar și pentru a ajuta cetățenii europeni să înțeleagă impactul acestor politici asupra vieții și bunăstării lor.

Metodele de producție ale statisticilor europene au ca element central gestionarea calității în cadrul Sistemului Statistic European, respectiv un sistem de management al calității în Sistemul Statistic European bazat pe Codul European de Bune Practici în Statistică.

Obiectivele specifice din Programul Statistic European se concretizează prin producerea de statistici în toate domeniile. Enumerăm câteva, considerate mai importante :

- Indicatori actualizați pentru Strategia Europa 2020 (în domeniile ocupării forței de muncă, cercetării și dezvoltării, inovării, energiei/schimbărilor climatice, educației, mediului, protecției sociale, incluziunii sociale și sărăciei);
- Furnizarea de date statistice privind dezechilibrele macroeconomice;
- Furnizarea de date statistice pentru consolidarea Pactului de stabilitate și de creștere, vizând în mod specific producerea și furnizarea unor statistici de înaltă calitate referitoare la datoria publică;
- Punerea în aplicare a unui management solid al calității în cadrul lanțului de producție, care să includă și datele privind finanțele publice din amonte și fluxurile de lucru subadiacente din statele membre;
- Punerea în aplicare și compilarea de conturi naționale anuale și trimestriale, de conturi regionale anuale în conformitate cu Sistemul

---

European de Conturi;

- Producerea de indicatori privind distribuția veniturilor și a consumului în cadrul gospodăriilor populației;
- Elaborarea de statistici prompte și de calitate privind prețurile, în special a indicilor armonizați ai prețurilor de consum;
- Elaborarea unui cadru conceptual pentru măsurarea calității vieții și a nivelului de bunăstare;
- Elaborarea unui sistem coerent de conturi de mediu sub forma unor „conturi satelit” ale principalelor conturi naționale, furnizând informații cu privire la emisiile atmosferice, consumul de energie, fluxurile și rezervele de resurse naturale materiale și de apă, comerțul cu materii prime de bază și materii prime pe cale de epuizare, taxele de mediu și cheltuielile cu protecția mediului, incluzând, eventual, creșterea economică durabilă/achizițiile publice în acest domeniu;
- Furnizarea anuală și infra-anuală de informații statistice și indicatori statistici privind întreprinderile;
- Reechilibrarea colectărilor de informații statistice pentru comerțul cu mărfuri și comerțul cu servicii, îmbunătățind gradul de disponibilitate a datelor privind serviciile, precum și acțiuni menite să reechilibreze informațiile statistice privind serviciile și mărfurile;
- Furnizarea de statistici în domenii-cheie privind performanța în materie de inovare și cercetare-dezvoltare prin utilizarea extinsă a registrelor de brevete și prin extinderea cercetării, a utilizării statistice de microdate individuale;
- Furnizarea de statistici privind cererea și oferta în domeniul turismului prin optimizarea colectării datelor și printr-o mai bună integrare a datelor din domeniul turismului cu date din alte domenii;
- Furnizarea de statistici privind utilizarea resurselor și eficiența utilizării resurselor bazate, cât mai mult posibil, pe datele deja colectate;
- Dezvoltarea statisticilor furnizate în materie de educație și formare profesională, inclusiv raționalizarea și modernizarea anchetei privind educația adulților;
- Punerea în aplicare a acțiunilor programului de lucru privind integrarea statisticilor privind migrația;
- Furnizarea de indicatori privind calitatea vieții pentru măsurarea progresului societăților;
- Începerea pregătirilor pentru următoarea rundă de recensământ

---

(programată pentru 2021);

- Dezvoltarea în continuare, întreținerea și funcționarea infrastructurii pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană (INSPIRE), instituită prin Directiva 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului (1), în special prin geoportalul Uniunii;
- Un set de statistici de mediu principale privind resursele, de exemplu, privind deșeurile și reciclarea, apa, rezervele de materii prime, serviciile ecosistemice și biodiversitatea la nivel național și, acolo unde este posibil, la nivel regional, precum și un set de statistici esențiale privind schimbările climatice pentru sprijinirea acțiunilor și politicilor de adaptare și a măsurilor de atenuare, la toate nivelurile pertinente, de la cel local până la nivelul Uniunii;
- Revizuirea și simplificarea colectării de date în domeniul agriculturii în conformitate cu politica agricolă comună revizuită după anul 2013;
- Satisfacerea nevoilor utilizatorilor în ceea ce privește raportarea calității;
- Standardizarea rapoartelor privind calitatea în diverse domenii statistice la nivelul Uniunii;
- Utilizarea sporită a datelor administrative adecvate în toate domeniile statistice;
- Creșterea gradului de implicare a Comisiei (Eurostat) și a autorităților naționale de statistică în conceperea înregistrărilor administrative;
- Elaborarea și punerea în aplicare a unei infrastructuri informatice de referință flexibile și a unor standarde tehnice pentru îmbunătățirea interoperabilității, schimbului de date și metadate, precum și a modelării comune a datelor;
- Utilizarea de instrumente informatice standard pentru toate procesele statistice;
- Sprijinirea eficace și eficientă a parteneriatului în cadrul Sistemului Statistic European;
- Instituirea unei infrastructuri integrate sigure pentru accesul la microdatele Uniunii;
- Creșterea ofertei de seturi de microdate destinate cercetării statistice în conformitate cu legislația națională și legislația Uniunii privind confidențialitatea datelor;
- Exercitarea rolului conducător al Sistemului Statistic European pe scena internațională.

***

Institutul Național de Statistică urmărește, prin Programul Statistic Național Anual¹, să contribuie la realizarea **Programului Statistic European**, în convergență cu nevoile naționale, având în vedere:

- Crearea unui mediu instituțional și organizațional care să promoveze eficacitatea și credibilitatea în producerea și difuzarea de statistici oficiale, inclusiv statistici regionale bazate pe nomenclatorul comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS);

- Respectarea normelor, obiectivelor și bunelor practici europene în procesele utilizate pentru a organiza, colecta, procesa și disemina statistici oficiale și depunerea eforturilor pentru creșterea reputației de bună gestionare și eficacitate, de a consolida credibilitatea, relevanța și consistența acestor statistici;

- Garantarea explicită și implicită a faptului că statisticile oficiale respectă normele de calitate europene și răspund nevoilor utilizatorilor, respectiv ale Administrației Prezidențiale, Guvernului, autorităților și instituțiilor publice, institutelor de cercetare, organizațiilor societății civile, întreprinderilor și ale publicului larg;

- Cooperarea interactivă cu organisme statistice la nivel internațional și național, în scopul promovării utilizării conceptelor, clasificărilor și metodelor internaționale, respectând principiile fundamentale ale statisticilor oficiale adoptate de către Comisia pentru Statistică a Organizației Națiunilor Unite (la 14 aprilie 1994), în special în vederea asigurării bunei coerențe, consistenței și comparabilității;

- Asigurarea, atunci când se justifică și solicită asistență tehnică necesară în materie de metodologie și organizare statistică;

- Preocupare pentru calitatea informațiilor statistice, pentru credibilitatea și comparabilitatea acestora, acordându-se atenție asigurării continuității cronologice a datelor colectate și posibilității de prelucrare.

**Date și informațiile prezentate de
Direcția de
Afaceri Europene și Cooperare Internațională
/ INS România**

---

1. **Programul Statistic Național Anual** pentru 2014 reprezintă instrumentul de bază prin care Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale sunt autorizați să realizeze colectarea, stocarea, procesarea, analiza și diseminarea datelor statistice oficiale.